

Menighetsbladet

Nr 3 - 2017 • Ringebu prestegjeld • 73. årgang

Ringebu

Fåvang

Venabygd

Foto: Anne Jordbruen

Andakt

Sokneprest
Gunnar Johannesson

En liten tanke.

«Du kan ikke være forelsket i ei jente, unntatt i den laveste dyriske forstand, hvis du vet (og bestandig husker) at hele hennes skjønnhet, både når det gjelder hennes personlighet og natur, bare er tidsbegrenset og tilfeldig mønster laget av kollisjoner av atomer; og at din egen reaksjon mot dem bare er et slags psykologisk utslag på grunn av måten genene dine oppfører seg. Du kan ikke fortsatt ha noen virkelig glede av musikk hvis du vet og husker at dens betydning er ren vrangforestilling, at du liker den bare fordi nervesystemet ditt er på en ulogisk måte betinget til å like den.»

C.S. Lewis er alltid relevant og tankevekkende!

Det er en voksende tendens i dag å forklare alt som har med Gud og tro å gjøre på grunn av utvikling, og dermed, når alt kommer til alt, blinde materialistiske prosesser. Som den kjente ateisten Daniel Dennet hevder er det grunner til at vi setter pris på og gleder oss i det vi faktisk gjør – alt fra sukker til mennesker, penger og musikk, kjærlighet og religion.

Bakom dem, og helt uavhengig av dem, er utviklingens grunner, fritt flytende årsaker, som har blitt bestemt av naturlig utvalg.

Med andre ord er tro, dvs. den egenskapen som gjør det mulig for oss å tro på Gud, bygd inn i vår fysikk. Grunnen til det, sier utviklingsforskerne, er at tro var knyttet, direkte eller indirekte, til egenskaper som hjalp våre forfedre å tilpasse seg til omgivelsene rundt og gjøre deres kamp for tilværelsen lettere og sannsynligere. Og derfor, er det sagt, synes mange argumentasjoner for Guds eksistens fortsatt er tiltrekkende i dag. Men de er jo bare det, nemlig argumentasjoner. De peker ikke til noen virkelighet. Tro er jo bare følge av nerveimpulser i hjernen vår, helt uten vårt styre.

Her må vi vente et øyeblikk og tenke litt videre! Er det ikke noe galt med den slags tenkemåte? Gir den faktisk mening?

Ateisten og utviklingsbiologen Richard Dawkins innrømmer at siden vi bare er en følge av naturlig utvalg kan vi ikke være helt sikker på at sansene våre er pålitelige. Når alt kommer til alt, så er jo det som utvikling «bryr seg» om ikke det å ivareta sanne holdninger og meninger, men atferd som er tilpassende og øker vår sjans til å overleve. Som naturalisten P. Churchland forklarer er det «hjernens hovedoppgave å ordne enkelte kroppsdeler slik at hvert vesen kan overleve ... Sannheten, hva som den egentlig er, spiller ingen rolle».

Jeg lurer på om Dawkins og hans meningsfeller inner følger av dette dvs. at utvikling bare gir oss intellektuelle egenskaper som gjør oss bedre egnet til å overleve, men ikke egenskaper som gir oss et klart og sant bilde av verden rundt oss.

Thomas Nagel er en kjent ateist og filosof. For å være sikker skriver han, på det som hjernen min sier er virkelig så må jeg følge logiske regler – ikke bare fordi jeg er biologisk betinget til å gjøre det, men fordi de er riktige og pålitelige. Men siden logiske regler ikke har noe med vår overlevelse å gjøre, gir de ingen mening om man går ut i fra den forklaringen på livet og tilværelsen som den ateistiske og naturalistiske utviklingsberetningen tilbyr. Derfor har vi overhodet ingen grunn for å stole på vår fornuft som kunnskapskilde.

Så for å oppsummere!

Utviklingsforskerne påstår at om vi synes Gud er meningsfull, så er det ikke fordi han virkelig er her, men fordi den troen eller overbevisningen hjalp oss til å overleve, og derfor har vi den innebygd i oss. Da må vi stille det spørsmålet som nå skulle være tydelig – og der ligger utfordringen for naturalisten:

Om vi ikke kan stole på at de intellektuelle egenskapene som våre holdninger er laget av kan fortelle oss sannheten om Gud, hvorfor skulle vi da stole på at de klarer å fortelle oss sannheten om noe som helst, deriblant om utviklingsvitenskapen? Om våre intellektuelle egenskaper bare formidler det vi trenger for å overleve, men ikke det som faktisk er sant, hvorfor skal vi da overhodet stole på dem?

Det er et veldig godt spørsmål, og faktisk var det et spørsmål Charles Darwin stilte i sin tid. Med andre ord er det meningsløst, og rett og slett ufornuftig, å akseptere naturalisme, eller den teorien at alt bare er en følge av naturlig utvalg og blinde materialistiske prosesser. Hvis det var «sant», kunne vi ikke i noen forstand stole på de metodene vi bruker for å trekke den eller hvilken som helst annen vitenskapelig konklusjon.

Den vanlige nevnte konflikten er altså ikke mellom «vitenskap» og «religion», men mellom vitenskapen og naturalismen.

Bare tenk på at om Dawkins og hans kolleger har rett, er det som hjernen vår forteller oss om moral, kjærlighet, skjønnhet, rettferdighet, ja rett og slett alt, bare en følge av kjemiske reaksjoner som er tilegnet å videreføre vår genetiske kode. Det er ikke virkelig i det hele tatt. Men om det er «sant» så gjelder det selvfølgelig også det som deres (Dawkins og co) egne hjerne forteller dem om verdens og virkelighetens natur.

Ikke «sant»!

Så om den slags argumentasjon beviser noe, så beviser den altfor mye. Om vi ikke kan stole på de egenskapene som formulerer våre holdninger og meninger når det gjelder et område, skulle vi ikke stole på dem når det gjelder andre områder. Og om Gud ikke finnes, skulle vi ikke stole på dem i det hele tatt.

Men det gjør vi, ikke sant?! Vi stoler på dem. Og det gir oss grunn for å tro at Gud eksisterer og at våre intellektuelle egenskaper faktisk gir oss et riktig bilde av virkeligheten. Så hvorfor skulle vi ikke ta argumentasjoner for Guds eksistens på alvor – som viktige spor om virkelighetens natur og det som finnes bak den?

Vi ser på et univers som ikke alltid har eksistert og er i besittelse av akkurat alle de uforståelige usannsynlige lover og egenskaper som er nødvendige for at liv kan trives. Vi besitter fornuftighet og selvbevissthet og kan vurdere livets dypeste natur og vår plass i tilværelsen. Vi lengter etter kjærlighet, skjønnhet og rettferdighet som ikke noe i denne verden kan oppfylle. Vi kan legge merke til det som objektivt sett er riktig og feil, godt og ondt, og vi har en dyp følelse av at vi og verden er mangelfulle og trenger forbedring. Vi har også dyptgående behov for å oppleve at våre liv har betydning og mål.

Det høres faktisk ut som noe «utenfor» prøver å kommunisere med oss og gjøre seg kjent!

Hvorfor ikke å ta det på alvor?

Hva «mener» du?

Min salme

Som «Min salme» har vi denne gang valgt den kjente salmen «**Den store hvite flokk**», med tekst av H.A. Brorson og melodien er en folkemelodi fra Heddal. Dette er salme nr. 267 i den nye salmeboken, og den står oppført på Allehelgensdag i kirkeåret.

Den store hvite flokk

Tekst: Hans Adolph Brorson, oversatt av Elias Blix, melodi: Norsk folketone fra Heddal

Den store hvite flokk, å se som tusen berge full av sne
med skog omkring av palmesving, for tronen – hvem er de?
Det er den helteskare som fra verdens store trengsel kom
Og har seg todd i Lammets blod til himlens helligdom.
Der holde de nå kirkegang med uopphørlig jubelklang i høye kor,
hvor Gud han bor blant alle englers sang

Her gikk de under stor forakt, men se dem nå i deres prakt
for tronen stå med kronen på i himlens prestedrakt!
Sant er det i så mangen nød en tårestrom på kinnet fløt,
men Gud har dem straks de kom hjem, avtørret på sitt skjød.
Fra syd og nord, fra øst og vest de samles til hans løvsalsfest,
og Lammet selv ved livets elv er både vert og gjest.

Til lykke, kjempesamling, ja, nå tusenfold til lykke da,
at du var der så tro især og slapp så vel herfra!
Du har foraktet verdens trøst, så lev da evig vel, og høst
hva du har sådd med sukk og gråt blant tusen englers lyst!
Oppløft din røst slå palmetakt og syng av himmelsk kraft og makt:
Pris være deg evindeligg, vår Gud og Lammet, sagt!

Innunder jul

1. desember Ringebu Stavkirke
2. desember Sør Fron Kirke
3. desember Dombås Kirke

Velkommen til konserter med tradisjonelle julesanger

Sigmund Groven
Iver Kleive

Anne Vada

Randi Marie Steig
Kari Hanne Rudrud

Vi vil også å starte en innsamlingsaksjon til kreftforeningen. Ønsker du å bidra?

Gi gjerne til **Vipps til 2277** viktig å skrive teksten «Innunder Jul» eller

Kontonr.: 5005.05.11011
Merkes: Innunder Jul – Frode Myrvang

Med vennlig hilsen
Ole Torstein, Sunniva, Kari og Frode Odlo Myrvang

VI STØTTER KREFTFORENINGEN

Frode Myrvang

Johnny Lønning

Vi vil støtte Kreftforeningen gjennom å arrangere julekonserter med fantastiske artister i Ringebu Stavkirke, Sør-Fron Kirke og Dombås Kirke.

Kreftforeningen får det meste av sine inntekter gjennom gaver og aksjoner fra privatpersoner og bedrifter. Derfor er denne type prosjekter så viktig for kreftforeningen.

Overskuddet fra konsertene går til Kreftforeningen.

BILLETTER SELGES HOS Ticketmaster.no
Noe forhåndssalg: Hårstugu Ringebu og MIX Dombås.

@Krible

DALE – GUDBRANDS GARD

SpareBank
GUDBRANDSDAL

Reformasjon i 500 år

Tekst:
Sokneprest
Gunnar Johannesson

Den 31. oktober 2017 er det 500 år siden den 33 år gamle tyske munken Martin Luther (1483-1546) offentliggjorde de 95 tesene sine mot kirkens avlatshandel. Det var en revolusjonær begivenhet som delte opp hele den vestlige kirka og den kristelige verden og blir regnet som starten på det som utviklet seg til den lutherske reformasjonen.

Reformasjonen forandret ikke bare kirken og synet og forståelsen på den kristne tro på en grunnleggende måte, men hadde også avgjørende innvirkning på Europas kulturelle, sosiale og politiske utvikling helt fram til våre dager.

Den hendelsen blir nå i løpet av 2017 markert på ulike måter av lutherske kirker over hele verden.

Martin Luther var født i Eisleben den 10. november 1483 og vokste opp i Mansfeld.

Hvis faren hadde fått viljen sin hadde Luther blitt jurist, men en dramatisk opplevelse i 1505, da Luther var 21 år gammel, forandret hele hans liv og avgjorde retningen det ville ta.

På vei til Erfurt måtte Luther kjempe seg igjennom forferdelig tordenvær og fryktet for livet sitt. I dyp fortvilelse ropte han: «Hellige Anna [mor til jomfru Maria], hjelp meg! Jeg skal bli en munk!»

Luther kom seg hjem og oppfylte sitt løfte. Han kastet seg ut i klosterlivet, han ba og fastet, gikk uten søvn og ordentlig mat og pinte seg selv på alle mulige måter. Han sa senere: «Hvis noen fortjente himmelrike gjennom klosterlivet, så var det jeg.»

Til tross for all sin religiøse iver, gjerninger og prestasjoner var Luther ikke tilfreds og fant ingen fred og ro i sin sjel. Han fryktet bestandig Guds rettferdighet, hans sinn og dom, og syntes han aldri hadde gjort, eller kunne gjøre, nok til å fortjene Guds velbehag. Den åndelige angsten og uroen ble bare større og større og var i ferd med å knuse han.

Men da skjedde det et åndelig gjennombrudd i Luther sitt liv.

Etter som Luther fikk dypere forståelse av Bibelen, ikke minst meningen bak det som skulle bli den berømte «Reformasjons teksten» (Rom 1:16-17), begynte angsten å legge seg og uroen å lindre:

«For jeg skammer meg ikke over evangeliet. Det er en Guds kraft til frelse for hver den som tror, jøde først og så greker. For i det åpenbares Guds rettferdighet av tro til tro, slik det står skrevet: Den rettferdige skal leve ved tro.»

For Luther ble dette et øyeblikk som forandret hans liv for alltid. For hvem kunne, når alt kom til alt, leve ved tro om ikke den som allerede var rettferdig? Teksten var tydelig på at «Den rettferdige skal leve ved tro.»

Den unge Luther begynte å forstå at han ikke kunne leve ved tro fordi han rett og slett ikke var rettferdig. Intet klosterliv ville forandre det. Å være rettferdig var heller ikke en tilstand du kunne kjøpe deg, hverken i form av et avlatsbrev eller andre ting.

Denne nye forståelsen forsterket seg i årene som

kom da Luther, som da hadde blitt professor ved universitetet i Wittenberg, holdt foredrag om Salmenes bok og Brevet til Romerne. Der oppdaget han en vei ut av dilemmaet:

«Endelig», sa Luther, «etter å ha meditert døgnet rundt, begynte jeg med Guds hjelp og nåde å forstå at Guds rettferdighet er det den rettferdige lever igjennom på grunn av en gave, nemlig troen... Her følte jeg som jeg hadde blitt fullstendig født på ny og hadde gått inn i selveste paradiset.»

Sagt på en enkel måte:

Å få et riktig forhold med Gud, å ha og kjenne på Guds velbehag med andre ord, det å bli gjort rettferdig, er ikke noe du kan fortjene eller føre til. Du kan ikke vinne poeng her og der gjennom religiøse og gode gjerninger, slik at en dag når du har samlet nok poeng skal du vinne. Det fungerer ikke slik. Nei, du er ikke anerkjent av Gud på grunn av det du har gjort eller ikke gjort, men på grunn av det Gud har gjort, i Jesus Kristus. Det er det som gjør deg rettferdig foran Gud. Og det er en gave du tar imot fra Gud igjennom tro. Så enkelt er det. Det er Gud som er gjerningsmannen. Vi er mottakerne.

Det er kjernen i en luthersk forståelse av evangeliet og Jesu budskap!

Og med den nye forståelsen i forgrunnen var reformasjonen i gang. Den var gnisten som tente bålet som etter hvert gikk over hele kirken og Europa.

For Luther var det ingen vei tilbake. For han var ikke kirken ikke lenger en institusjon definert av uforanderlige og ukrenkelige tradisjoner og skikkelser med paven på tronen som Guds uimotsigelige representant på jorden. Nei, kirken var troens samfunn, fellesskap til dem som har blitt gitt, og takket ja til, troens gave. Frelsen, Guds anerkjennelse, var ikke en følge av religiøsitet og gjennomføring av religiøse handlinger. Ydmykhet og godhet var ikke lenger dyder som fortjente Guds nåde, men et naturlig svar på nådens gave. Tro omfattet ikke lenger det å gå med på alle kirkens lærer og tradisjoner men først og fremst å stole på Guds ord, vilje og løfter, og det Gud har gjort i Jesus Kristus, slik det er fortalt om i Bibelen.

Og det gikk ikke lang tid – ikke minst på grunn av den nylige boktrykkerkunsten – før Luthers overbevisning revolusjonerte kirken og måten hele Europa ville utvikle seg på.

Da Luther spikret sine 95 teser på kirkedøren i Wittenberg spikret han samtidig en ny kirke og en ny verden.

Solene fem! Reformasjonens grunnleggende lærer!

Lutherske reformasjonen forandret kristendommen på en grunnleggende måte - eller det som ble sett på som en feil måte å forstå Bibelen og den kristne tro på. Reformasjonens foregangsmenn var ledet av den overbevisningen at dagens kirke hadde gått seg vill og mistet

"Den rettferdige skal leve ved tro".

"Det er Gud som er gjerningsmannen. Vi er mottakerne".

synet på det som var den opprinnelige kjernen i den kristne tro. Reformasjonens mål var ikke å danne ny kirke eller nytt kirkesamfunn, men å gjenvinne det opprinnelige budskapet til Jesus og den kirka han grunnla. Det var og er fortsatt reformasjonens mål.

Solene fem var reformasjonens kamprop og oppsummerer dens teologiske grunnlag og overbevisning om hva er det grunnleggende budskapet i den kristne tro. Det var på grunn av disse revolusjonære ideene Luther satte livet sitt på spill. De var på ingen måte nye men en tilbakevending til en klar bibelske lære.

Sola scriptura - Skriften alene

Bibelen, Guds ord, er den eneste autoritative målestokken for kristen tro og lære, og et liv i tro!

Altfor lenge hadde kirken gitt sine egne tradisjoner for stor plass, og til og med større plass enn Bibelen fikk. Det førte til mange kirkelige skikker som ikke var i samsvar med Bibelens lære. Tvert i mot, sa Luther, må alt tolkes og vurderes i lys av Bibelen, fordi det er der vi lærer Gud og hans vilje å kjenne.

«... du skal holde fast på det du har lært og er blitt overbevist om. Du vet jo hvem du har lært det av. Helt fra du var et lite barn, har du kjent de hellige skriftene, de som kan gi deg visdom til frelse ved troen på Kristus Jesus. Hver bok i Skriften er innblåst av Gud og nyttig til opplæring, tilrettevisning, veiledning og oppdragelse i rettferd, så det mennesket som tilhører Gud, kan være fullt utrustet til all god gjerning.» (2Tim 3.14-17)

En av reformasjonens viktigste kamp var derfor å sørge for at alle skulle ha direkte tilgang til Bibelen på sitt eget morsmål, uten kirkelig styring og forstyrrelse.

Troen alene (sola fide) og Nåden alene (sola gratia)

Det er troen, og troen alene, som rettferdiggjør oss, dvs. gir oss et riktig og frelsende forhold med Gud. Det var kjernen i Luthers og reformasjonens forståelse av evangeliet. Ingen kan fortjene Guds anerkjennelse gjennom gode gjerninger og religiøse eller andre prestasjoner. Den er en ufortjent gave vi mottar i tro, når vi setter vår tillit på Gud alene og det han har gjort i Jesus Kristus. Med andre ord er det igjennom Guds nåde og miskunn vi kan få et frelsende forhold til han. Det Bibelske begrepet nåde omfatter den virksomme og betingelsesløse kjærligheten Gud viser alle selv om ingen har gjort, eller kan gjøre, noe til å fortjene den.

«For av nåde er dere frelst, ved tro. Det er ikke deres eget verk, men Guds gave. Det hviler ikke på gjerninger, for at ingen skal skryte av seg selv. For vi er hans verk, skapt i Kristus Jesus til gode gjerninger, som Gud på forhånd har lagt ferdige for at vi skulle vandre i dem.» (Ef 2.8-9)

Den vestlige kirke, med paven på tronen, la stor vekt på læren om rettferdiggjørelse ved gjerninger, dvs. at gjennom våre egne gjerninger kan vi påvirke Gud og arbeide mot vår egen frelse og Guds anerkjennelse. Det avviste Luther på sterkest mulig måte og pekte på Bibelen. Men selv om det er troen alene som frelser oss, som Luther skrev, er det ikke troen alene. Den troen som frelser viser seg alltid i medmenneskelighet og gode gjerninger.

Kristus alene (Sola Christus)

Hva kan jeg gjøre for å fortjene Guds anerkjennelse? Hva kan jeg gjøre for å gjøre meg fortjent til Guds nåde? spurte den unge og fortvilte Luther.

«Jeg må høre på evangeliet» skrev Luther senere. «Det forteller meg ikke hva jeg må gjøre, men hva Jesus Kristus, Guds sønn, har gjort for meg.»

Gjennom sin korsfestelse og oppstandelse har Jesus Kristus gjort alt som er nødvendig til å virkeliggjøre vår frelse og gi oss tilgang til det evige livet i Guds rike. Ingenting vi gjør kan legge noe ved det. Som Jesus sa er det han og han alene som er «veien, sannheten og livet. Ingen kommer til Far uten ved meg.» (Joh 14.6) At Jesus på en fullstendig måte har gjort det som måtte bli gjort for vår frelse betyr at vi ikke kan påvirke eller medvirke det på noe måte som helst. Som Paulus skriver i sitt andre brev til Korinterne er vi ikke selv i stand til å tenke ut noe på egen hånd. Det er Gud som gjør oss i stand til det – igjennom sin sønn Jesus Kristus (2Kor 3.5).

Ære til Gud alene (Soli Deo gloria)

Da Johann Sebastian Bach skrev sin musikk avsluttet han alltid med å skrive: Ære til Gud alene. Alt vi gjør, skal vi gjøre til å ære Gud vår far, himmelens og jordens skaper. I våre vanlige og dagligdagse liv, fra vi står opp og legger oss igjen, skal vi ha som mål å la oss bli motivert og inspirert av Guds ære, ikke vår egen. Hele vårt liv, alt vi tenker, sier og gjør, skal være et takknemlighetsuttrykk for livet Gud har gitt oss og for kjærligheten og nåden Gud viser oss hver dag. Å leve et liv som ærer Gud, er å leve et liv som ytterst og innerst har og finner sin glede i Gud og gjenspeiler Guds kjærlighet og nåde i Jesus Kristus.

Kort sagt:

Frelsen får vi igjennom Guds nåde *alene* ved tro *alene*, på grunn av det Jesus Kristus *alene* har gjort, til Guds ære *alene*.

"Ære til Gud alene".

"Det forteller ikke hva jeg må gjøre, men hva Jesus har gjort for meg".

'n Lauritz

Tekst: Olaug Widme
Foto: Oddleiv Ringlund

"Kommenterer og mener".

Denne virvelvinden i lagerfrakk med oljemerker. Aldri i ro der han farer rundt omkring og dit og hit og rundt seg selv og alt og ingenting og alle. Rullende lett på foten som en lørdagsfrier. Bort på Hansenkafeen i blinde. Tar en diskusjon og går. Ut og ser på utviklinga og framdrifta i sentrum. Kommenterer og mener. Åpner bildøra og er ute på bakken med ene foten før motoren har stoppa. Etternavn trengs egentlig bare i passet og for ordens skyld. Ingen tvil. Det er Lauritz Dalbakk det er snakk om. Selger og reparatør i motorsager, gressklippere og snøfresere. Jonsered, Stiga og Honda av det meste. På Fåvang i et hus det har vært drevet butikk før.

På veggen henger reimer og snorer i flere lengder og størrelser til forskjellig redskap, samt diverse motorsagkjeder og andre deler og utstyr forbløffende rolig på knaggene sine, ventende på å bli satt på der de skal, når utstyr i vindu og ellers er blitt brukt så det kjennes på kniver og sverd. Plugger, bokser og utstyr en uinnvidd ikke har peiling på bruken av, der lukt av maskiner, metall og olje fyller rommet og dras inn, drag for drag. Utstyr for skog og hage. Verktøy for skruing i utallige størrelser.

"Det selges nytt og brukt".

Det selges nytt og brukt. Slitedeler og forbruksdeler må skiftes ut. Lauritz har deler til mye, men noe må bestilles. Hvis det gjøres før klokka tolv en dag, så er det stort sett på plass i løpet av natta eller dagen etter. Det synes han er kjapt utført. Han er også ute hos folk og reparerer; noe han liker veldig godt. Mye av det som selges nå, er slik at en må bruke data for å finne feilen når noe slår krøll på seg. Det er viktig med rett del til den maskinen det gjelder. Dette går på nummer og betegnelser. Han innrømmer ærlig at databruken er han slett ikke bare godvenner med. Hadde det ikke vært for den yngre garde i familien, så hadde "detta vorte trelsam", som han sier med et tydelig nikk til ene sida mens han smiler.

Han har drevet med salg i store deler av livet. Møtet med tømmerhoggere og andre folk har gitt mening; likeså farting rundt på messer og "dåggå" på forskjellige plasser. Ei tid solgte han motorsager på provisjon for Jonsered. Det var interessant. Fast plass ved låven på Stav i flere år. For ei tid! Ansiktet avslører at han er tilbake i den tida. Det var historier og latter og mye moro, minnes han og ler. Nå er det mindre tømmerdrift med motorsag. Det er skogsmaskiner når det skal

hogges mye, og sagene går helst til de som ikke driver så stort, eller sagt på annen måte: Alt til sin bruk.

– Folk vil ha det pent rundt husa sine nå, fortsetter han, – både sommer og vinter, på garder og i boligfelt. Der ljàen tidligere ble brukt til grønt gras for grisene, der trår plenklippere av alle slag til i vår tid, innstilt på det riktige antall centimeter. Der det før bare så vidt var framkommelig etter snøværet, er det snorrette brøytekanter kanter nå.

Hvorfor det ble denne bransja Lauritz skulle vie livet sitt til, og hvor han har fått interessa og kunnskapen fra, kan en lure på. Gardsbruket Berglund langs Bånsetervegen ga rom og oppvekst til en søskenflokk på seks. Lauritz er den nest yngste, født da krigen var inne i sitt andre år. Mor Jonette og far Anton brøt jord og bygde opp dette bureisingsbruket. Anton hadde kjøpt udyrka jord av staten. Hest og etter hvert en tohjulstraktor som trekraft. Oppgavene lot ikke vente på seg, og ungene lærte tidlig å hjelpe til. De eldste måtte ut på lønna arbeid etter hvert. Mor hadde hovedansvar for dyrestellet. De dyrka poteter og grønnsaker.

– Men jeg likte best å ”laupe”, sier han og tillater seg et lite smil igjen, noe tilbaketrasket denne gangen. Selvfølgelig var han med og hjalp til når han ble bedt om det, spesielt på setra om sommeren, men fisketurer i elvene og i tjerna var mye morsommere, og mor var redd.

Sosial har han vært hele livet, og å fare nedover beinvegen fra Berglund og samles i Brauta med kamerater og drive med fotball eller være hos hverandre og finne på noe, var mye artigere. Noen god fotballsparker var han ikke, sier han sely, men han skryter av samholdet de hadde og begynner å tenke på alle som er borte fra kameratflokk, nevner de med navn og kjenner tomheten. Han beundrer også foreldrene for arbeidsinnsatsen de sto ut med. Mor plukka bær i skogen. Det var slakting og nedlegging av kjøttkaker på boks. Alt skulle nyttes. De hadde det som trengtes av mat og klær til alle; sikkert ikke flust, men nok. Så minnes han jakta, harejakta. Senere ble det elgjakt.

Skolegangen var i Brauta. Læreren var aktiv på ski, og det ble renn og turer i skog og mark. Senere over til framhaldsskolen på Fåvang med sløyd og smiing. Han viser fram ting han gjorde der og skryter av lærerne sine. Her fant han noe som passet for seg.

I konfirmasjonsåret jobba han på Moa bruk med å stable sildkassebord i to meter høye stabler. Slik fikk han utløp for noe av aktivitetstrangen og tjente litt penger. Konfirmasjonen, ja. Oj, det var stort! Selskap hjemme som mor hadde mye forberedelse med når det gjaldt god mat og kaker. Han må nevne skrullene hun stekte på vedovnen. De skulle legges i boks og ikke tas fram før den store dagen. Så var det klærne. Ny dress og slips. Dette med slips var et kapittel for seg. Det var ikke hverdagsantrekk for en elfefisker og ballsparker, og slipsknuten kunne han ikke håndtere, så der måtte bror Johan stille opp. Skulle være fin på dagen.

Når han først er i minnenes tid, så nevner han julefeiringa og 17.mai også. Juledagen var en høgtidsdag, så å gå så langt som til naboen var uaktuelt. Da måtte de holde seg hjemme. Det var en kei dag for en med kribling i kroppen. Likeså når kongen og statsministeren talte i radioen. Da skulle det være stille i huset. Mor og far ville høre. Dette var rene torturen for en kropp som likte å være i fart.

– På maidager så skulle vi pynte oss litt vi også for å gå ned i Brauta, sier han, – men oppe hos oss lå det ofte igjen snø i mai, så da vi ankom feiringa i Brauta, var vi klissvåte på beina. Slik gikk vi den dagen, gliser han. – Det gikk det også.

Etter skolegangen var han på sementstøperi og bensinstasjoner. Så ble det militærtjeneste. Innimellom var han så heldig å få være med karer som virkelig hadde kunnskaper om skruing og reparering, og så var de så flinke til å forklare! Han kunne ha nevnt flere og husker dem alle med glede og takknemlighet. Disse personene har gitt han mye.

Hele ungdomstida var ei fin tid, synes han. Når en ser tilbake på oppveksten og tida som har gått, skjønner vi at Lauritz legger bort skrunøkkelen ei stund hver høst og lader børsa for elg. Det er like klart at fisken i elvene lever utrygt til tider, og at denne karen har farta rundt i fjellet og sjekka jegere og drevet kontroll. Han har alltid likt fjellet og har følt seg privilegert som har fått ha en sesongjobb som jaktoppsyn. Interesse for fotball førte ikke til mange skudd i nettet, men inn i styre og stell i mange år da Fåvang hadde egne lag i alle årsklasser. Livet ble slik grunnlaget var lagt, og Randi har vært med både mens hun enda var yrkesaktiv og etter hun ble pensjonist.

Det starta som enmannsbedrift, men nå er det mer ei familiebedrift der han er den eneste på vakt hele tida. Han har en ansatt på deltid utenom familien, og setter stor pris på alle. Håpet er at noen vil ta opp arven med å selge og reparere, og han gir mange godord til flere. Til tross for veiledning fra gamlekaran', så betrakter han seg som sjøllærd. Ordet ”autodidakt” passer ikke i Lauritz' munn. - Jaura, har vore på mange kurs, innrømmer han, - men mye ha e lærd me sjøl, slår han fast.

– Det er så viktig for meg at det som er utslitt blir i orden att, påpeker han som et indre driv og motivasjon. – At folk kan bruke den redskapen de har skaffa seg og bli fornøyde.

– Så nytter det ikke alltid å se på klokka i slikt arbeid. Har folk behov for hjelp om kvelden, så må de få det så sant det går an. - Og jeg er slik jeg er. Ikke bedre eller verre, sier patrioten fra Brauta og Fåvang, som nettopp har blitt 75- åring og er 60- års konfirmant i høst, samme år som bestefarjenta ble konfirmert, og samme år som det ble installert betalingsterminal i butikken. Både han og Randi må innrømme at akkurat den har spart dem for mye arbeid. – Det er helst Randi som har greie på det, avslutter han.

”Han solgte motorsager på provisjon for Jonsered”.

”Sosial har han vært hele livet”.

”Det er så viktig for meg at det som er utslitt blir i orden att”.

Oppussing av kirkeorgelet i Fåvang kirke

I de senere år har orgelet i Fåvang kirke vist klare svakheter. Hver gang orgelet har vært stemt opp igjen, har det ikke gått mer enn noen få måneder før det begynner å bli ustemt. Dette er det ikke sikkert alle som har tenkt over, men de med musikalske ører hører dette veldig godt.

Ved nærmere undersøkelser av blant andre orgelbygger Henrik Brinck-Hansen og Ryde & Berg orgelbyggeri, viser det seg at orgelpipene er blitt betydelig svekket og er i ferd med å knekke sammen. Det er derfor nødvendig at pipene demonteres og blir forsterket slik at de klarer å holde på tonene i de tidsintervallene det er beregnet at de skal klare.

Det har derfor blitt innhentet tilbud på oppussing av orgelet. Tilbudene vi mottok, sprikte veldig i både pris og omfang av arbeidene.

Etter flere befaringer og vurderinger med bl.a vår organist Lena Løsnesløkken og Kjetil Bjerkestrand, har vi besluttet å gå videre med tilbudet til orgelbygger Henrik Brinck-Hansen.

Tilbudet omfatter reparasjon av piper, forbedre subbas, etterintonering, rengjøring og utbedring av klikkelyder fra tangentene.

Til sammen blir dette en omfattende og kostbar oppgave for Fåvang menighetsråd. Siste beregninger viser at de totale kostnadene vil komme på ca. kr. 80.000,- eks mva og reiseutgifter.

For å få dette i havn er vi derfor avhengig av pengestøtte i fra alle som har lyst til å bidra. Vi har derfor opprettet en konto som er øremerket oppussing av kirkeorgelet. Dette kontonr. er 2095 53 02827.

Her er det mulighet for de som ønsker det å sette inn det beløpet som passer hver enkelt. Alle monner drar!

Vi har pr. dags dato klart å samle inn ca. kr. 12.000,-. Dette i form av kollekt fra våre messer i kirka og på kapellet, samt at det har vært arrangert en konsert i kirka hvor overskuddet ble donert til orgelet. Vi jobber også med å utarbeide søknader om støtte fra diverse lag, stiftelser og foreninger.

I dette nr. av Menighetsbladet er det lagt ved en giro hvor det er mulighet for å kunne bidra med noen kroner. Vi er takknemmelig for alle bidrag vi kan få.

På forhånd tusen hjertelig takk!!

*Vennlig hilsen Stein Arve Solås,
leder Fåvang menighetsråd*

Velkommen til familielørdag på Ringebu Ungdomssenter

Lørdag 16. september fra klokka 11:00 gjennomførte vi høstens første Familielørdag – med kakefest og ansiktsmaling for anledningen!

Gjennom Familielørdag vil kirken skape en møteplass der barna kan lære om den kristne tro. På samme måte som nyfødte må lære livet å kjenne, må barna lære å kjenne den troen de er døpt til. Samtidig understreker vi at alle kan være med, uansett om de er døpt eller ikke.

Familielørdag arrangeres på Ungdomssenteret i gågata i Ringebu klokka 11:00. Dette er en uformell samling, en time med sang og lek, tegning, dokketeater, bibelfortelling, og noe godt å spise. Vi er opptatt

av å involvere barna, og Familielørdag skal være både morsomt og lærerikt.

Høstens datoer:

- 16. september
- 30. september
- 14. oktober
- 28. oktober
- 11. november
- 26. november (en søndag sammen på barne-gudstjeneste i Ringebu kirke)
- 2. desember (juleverksted)

Våre islandske dukkevenner møter alltid opp.

Ringebu filosofikafé: Tankefullt og koselig fellesskap som lukter av god kaffe

Nytt tilbud!

Har du lyst på et hyggelig og trivelig fellesskap rundt en god kopp kaffe og noen interessante funderinger og samtaler om livet og tilværelsen? Da er nok filosofikafeen på Ungdomssenteret noe for deg!

På filosofikafeen samles vi rundt en presentasjon av et spennende tema som vi utforsker videre gjennom spørsmål og samtaler.

Vi lurer blant annet på:

Hva er et menneske? Meningen med livet! Gud: Vrangforestilling eller ikke? Moralens plass i en relativistisk verden! Tro og religion i en urolig tid: Veien videre. Hva med fri vilje og selvstendige tanker?

Filosofikafeen er en hyggelig møteplass åpen for alle uavhengig av meninger, og hvis du ikke drikker kaffe ordner vi med noe annet.

Møtene holdes på Ungdomssenteret andre tirsdag i måneden fra 19:30-21:00. Vi begynte med en vellykket og koselig samling den 12. september og håper at du vil bli med på neste kaffe-kvelden vår den 10. oktober.

Du er hjertelig velkommen!

Følg oss på www.facebook.com/ringebufilosofikafe/

Tid for høsttakkefest

Tekst: Liv Jorunn Braastad.
Info fra internet, Wikipedia.

Høsttakkefest har lang tradisjon i kyrkja vår, og har vore feira sidan 1899.

Både Tekstbok for Den norske kyrkja (1918) og Ny høgmeseliturgi (1977) har eiga kollektbøn og egne tekstar for høsttakke-gudstenesta.

Gud skal takkast for maten vi får frå jorda, og med det takkar vi for heile skaparverket.

I tidlegare tider skulle all avling over heile landet vere i hus til 29.september, som er Mikkelsmess. Følgeleg vart kyrkja sin høsttakkefest ofte lagt til første søndag etter Mikkelsmess.

I vår tid er desse gudstenestene ofte seinare på høsten, og i kyrkjene i Ringebu blir det høsttakkefest i oktober. Vi held på tradisjonen og pyntar i kyrkja med frukt, bær, grønsaker og blomster frå årets avling. Mange stader er denne pyntinga eit samarbeid mellom menighetsråd og lokale lag og foreningar, og bygda vår har lang tradisjon for dette samarbeidet. I Venabygd

var det lenge sanitetsforeninga og bygdekvinnelaget som delte denne oppgåva. Sanitetsforeninga har lagt ned sitt arbeid, men damene i bygdekvinnelaget held tradisjonen ved like. Nordre Fåvang bygdekvinnelag og Søre Fåvang bygdekvinnelag har samarbeidd om denne oppgåva sidan 1970-talet. Her går det etter tur, og kvart lag pyntar annakvart år. I mange år var det bygdekvinnelaget i Ringebu som pynta stavkyrkja til høsttakkefest. Ringebu bygdekvinnelag er lagt ned, men kanskje andre lag eller foreningar i Ringebu vil hjelpe menighetsrådet med denne oppgåva?

Vel møtt til høsttakkefest i
Ringebu Stavkyrkje søndag 8.oktober
Fåvang Kirke søndag 15.oktober
Venabygd Kyrkje søndag 22.oktober

Førebuing av konfirmasjonen

Tekst: Gjesteskribent
Ove Løkken (94)

Foto: Anne Jordbruun

I menighetsbladet for Ringebu nr. 2. 2017, er det ein interessant artikkel om konfirmasjon i eldre tid. Dette fekk meg til tenkje på det strevsame arbeidet biskop, prostar og prestar hadde med å få overtydd foreldre og barn/ungdom om meininga med, og krava til denne viktige handlinga.

I transkriberte avskrifter frå Kallsboka for Ringebu prestegjeld, v/gotiskgruppa i Ringebu Historielag, finnes ganske detaljert arbeidet den nyttilsette biskopen frå 1730- 1738, Peder Hersleb, hadde med denne saka. Truleg ei av dei største hendingane i landet vårt, ikkje minst at unge gutar og jenter måtte lære å lesa.

Først litt om personen Peder Hersleb:

Peder Hersleb var født i Steinkjer i 1689, død 1757. Teologisk eksamen i Norge før han i 1713 reiste til København. Her virket han både som feltprest og sokneprest. I 1725 vart han hoff-predikant ved det danske slott. I 1730 utnemnt til biskop Kristiania Stift. Sjølv skriv han «Aggershuus Stift». Hersleb var ein dyktig biskop og innan 1 ½ år hadde han hatt visitas i alle prestegjelda i dette store stiftet. Kristiania Stift dekkja på denne tida det som idag er fylka Akershus, Østfold, Vestfold, Buskerud, Hedmark og Oppland.

Som kjent brende hovudbygningen i Ringebu prestegard ned første påskedag 1742, arkiverte bøk, brev og dokument som var bevart i bygningen gjekk tapt. Det er m.a. nemnt landsskyldboka, kallsboka og rekneskapen. Her kunne det ha vori mye interessante brev og dokument frå tida etter at reformasjonen vart innført i Danmark og Norge i 1536.

De transkriberte avskrifter i kallsboka for Ringebu frå 1732 til 1772, er frå atskillig yngre dato, truleg frå 1880- åra. Nils Christian Hald, sokneprest i Ringebu 1856 til 1886, skriv fremst i boka stutt tid før han sluttar som prest. Frå samtidas biskop var det gjeve ordre om at ein del eldre brev skulle førast inn i denne kallsboka, til «etterkommernis underretning». Truleg frå brev bevart i bispearkivet eller i Riksarkivet?

De vel 100 første sidene i kallsboka er vesentleg avskrifter av brev frå Peder Hersleb sitt virke i stiftet, med påbod og instruksar til prostane og prestane, m.a. nøyaktig føring av ministerialbøkene, skikk og åtferd i og ved kyrkja ved gudsteneste og kyrkjelege handlingar. Innføringa av konfirmasjonen har stor plass i denne boka. Hersleb bruker eit stivt, høgtidleg og omstendeleg skriftspråk, her blir dette sterkt avkorta og normalisert.

Til prostar og prestar «Kjære Brødre» og under-teikna med, «Deres Tiennestevilligeste Tienner».

I brev datert den 14. Juli 1731, er det krav frå biskopen at ingen kan gå alters utan at dei kan lesa utanåt frå katekisma. Biskopen ber om eit framlegg frå prestane om opplæring av skulemeistrar. I førstninga er det klokkarane som skal lære ungdomane å lesa. Ringebu prestegjeld var inndelt i fjerdingar og klok-

karane kunne samle ungdomane til lesing minst ein gong kvar veke i ein av fjerdingane.

Det tyder på at dette var ei tung sak både for prest og klokkar, leselysta både hos ungdom og foreldre flest, var nærast lik null. Naturleg nok, dei hadde heller ikkje noko å lesa i. Hersleb ber prestane gå varsamt fram for å vinne tillit hos folket.

Vilkåra var strenge, hadde dei ikkje bestått prøva og gått første gong til alters og vorti registrert, var dei avskore for nær sagt all vidare framgang og funksjonar i det daglege liv. Ikkje kunne dei gifte seg, heller ikkje få døypt barna sine. Dette var nok det største presset for at folk flest gjorde sitt beste for koma igjennom denne prøva for så å bli registrert. Dei kunne da få attest frå presten, som dei kunne syne fram ved ei eller anna kyrkjeleg handling, også om dei flytte til eit anna prestegjeld.

Gutar som ikkje ville lære eller møte til undervisning, ikkje akta formaninga frå presten, oppdaga snart at dei kunne melde seg til teneste ved eit militært regiment. Soldatar kunne gå til alters utan prøve, dette ville Hersleb ha slutt på, med eit påbod til garnisonen om å ikkje verve soldatar utan preste attest.

Etter vel 2 års arbeide med denne saka, har Hersleb forfatta eit framlegg til eit ritual for konfirmasjonen. Dette er slik å forstå at det i første omgang skal gå ut til prostane, dei skriv kopi til prestane, prestane skal kunngjere og informera kyrkjelyden i kvart enkelt prestegjeld, før planane blir sendt til gjennomgang og eventuelt godkjenning av kongen. Konfirmasjonen skulle gå over 3 messe søndagar, slik som eg minnes

det frå tidleg på 1930 åra. Første messe søndag, overhøring, andre messe søndag konfirmasjon og tredje messe søndag altergang .

Eg meiner å huske at overhøring vart slegi saman med konfirmasjonen ein gong ca. midt på 1930 åra. Da eg sto på golvet, som det heitte, i 1938 var overhøring og konfirmasjon same søndagen, Altergang neste messe søndag.

Det vesentlege av innhaldet i framlegget frå Hersleb.
Skrive seg for presten. (eller berre skrive seg, var vanleg nemning da eg skreiv meg hausten 1937)

Foreldre med barn som hadde tenkt seg å delta i denne undervisninga, melder seg for presten. Presten noterer barnas namn og alder og «hvordan de er at finde». Presten bestemmer tid, dag i veka dei skal møte hos han til eit halvt års undervisning.

Prøve: (Overhøring)

Når ungdomane hadde gått for presten eit halvt år skulle presten fastsetja ein viss messe søndag, dei unge kunne stå fram for kyrkjelyden første gong. «icke til Guds bord, eller skrifte, men til prøve». Kyrkjelyden skal vera vitne til at presten har gjort sin flid og at foreldra kan glede seg over at «deres børn ere kiendte duelige» Dei som ikkje besto denne prøva kunne ikkje stå fram til eksamen.

(Ein ser i ministerialbøkene utover på 1700 talet at enkelte konfirmanter blir 17 og 18 år før dei «slepp fram for presten» Dei måtte «gå oppatt»).

Examen: (Konfirmasjon)

Etter å ha og bestått prøva, skal ungdomane stillas fram for kyrkjelyden for andre gong. Heller ikkje denne dag til Guds bord, men at dei skal «antages dertil». Etter ei lang og omstendelig orientering om kva som skal skje i kyrkja med dette «viktige verk», m. a. at klokkaren skal hjelpe og rettleie ungdomane. Etter fleire talar, preika og salmesong, går presten for alteret, de unge stiller seg rundt alterfoten ståande, gutar og jenter kvar for seg. Etter ei kort tale om kristendomen, dåpspakta og fornying av denne. Om dei som barn hadde brote lova og synda mot Gud, var det som «børneverk, vandkunnighed og uforstand», nå skal dei svara sjølve og at dei aldri skal gløyme det dei har lova. Presten skal stille spørsmål og ungdomane skal svara høgt og tydeleg. Kvar og ein tek presten i handa på Guds vegne. Etter ei tale til kyrkjelyd og foreldre, vender presten seg mot ungdomane og minner dei om at dei er «antagne» og kan gå til alters når dei vil, nå er dei ikkje barn lenger. «-- ønsker dem til lycke, gjør bevægelig bøn for dem til Gud, og derpaa velsigne dem».

Cristiania juleaften dj. 24.
decbr. 1732.

Altergang skriv ikkje Hersleb noko om. Gå til alters var ikkje noko nytt, det har vori plikt å gå til alters, minst to gonger i året lenge før biskop Hersleb sin tid i Norge.

I kopi frå fleire rekneskap for Venabygd kyrkje, går det fram at vin og brød er største utgiftsposten. Det var stift- skrivaren som førte rekneskapen, eg tek med tala frå 2 kopi, henta frå bispearkivet i Statsarkivet i Oslo.

År 1625, totale utgifter 13 ½ rd. (riksdalar), Vin og oblater 2 rd. Til samanlikning, stift skrivar løna 1 rd.

År 1708, 1709 og 1710 tilsaman samla utgifter for 3 år, 45 rd. 2 ort 20 skilling. Vin og brød 27 rd., lysehald 6 rd.

Elles skjer det svært lite om konfirmasjonen for 2. januar 1736. Blant fleire saker frå det Kongelige kanselliet, som skal publiserast, den eine av desse er: «lov om ungdommens Cofirmation, aparte copi er tagen» Litt seinare «---circulaire brevet den tryckte forordning angaaende den tilvoxende ungdoms confirmation og bekræftelse udi deris Daabis Naade dat: 13. Jan. 1736, under Kongl. Haand og segl».

Konfirmasjonen er er nå lovfesta, det tyder på at Hersleb er er nå med resultatet. I 1736 skriv Hersleb dette; ordrett avskrift: (Truleg ønsketankar?)

«Ieg vil og icke undlade at meddele Brødrene den glæde og det Haab at her med Guds hielp kand ventes anstalt til ordentlige skoler i alle Meenigheder, til hvilken indretning Hans Kongl. Mayst. Har beteed megen stor lyst og ivrig Alvorlighed og derfor tilkommer os nu at bede Gud, at hand vil velsigne ogsaa denne Kongens intention og de dertil allerunderdanigste gjorde forslag, og at saadan Konge, som saa bestandig og omhyggelig tager sig Guds ære og Sjælens salighed an, maae blive lykksalig gammel, frem for alle hans fædre velsignet. Offentleg skole ble det, det fekk etterfølgjaren biskop Niels Dorp ordne opp med.

Tidleg på året 1738 vart Hersleb utnemnt til biskop i Sjælland stift i Danmark, der fungerte han til sin død i 1757. Den 8. april 1738 kom eit langt avskjedsbrev frå Hersleb datert 22, mars:

«Klære Brødre:

Udaf alle de brever, som Ieg nu i dette embedes 7 aar og mere har skrevet, baade de Generale og besynderlige, er intet, hvortil Ieg nødigere, uvilligere og mere bedrøvet har dyppet min Pen, end til dette, i hvilket Ieg skulle sige Eder, Kiære brødre! Dette hierte Klemmende farvel! Thi Ieg agte nu med Guds hielp i dend indtredende uge at reise herfra.....» (Forts. 1 ½ side)

*Ieg lever og døer
Eders velærværdigheds Kiære brødre
broder og forbeder
P. Hersleb.*

Konfirmasjon 2018

Tekst og foto:
Sokneprest
Gunnar Johannesson

Til sommeren 2018 blir en fin gjeng med 40 flinke og livlige ungdommer konfirmert i Ringebu, Fåvang og Venabygd.

Vi er godt i gang med konfirmasjonstida som starta i august med en spennende tur til Kragerø konfirmantleir. Der hadde vi fem minnerike og fine dager og fikk med oss minner og opplevelser som kommer til å vare livet ut.

Fellesskapet fortsetter gjennom regelmessige samlinger på Ungdomssenteret hvor vi kommer til å utfordre oss, kose oss, lure sammen, stille spørsmål og prøve å utvide vårt syn på livet. Konfirmanttiden er ikke minst en tid for å tenke nye tanker, få ny kunnskap og nye opplevelser når vi forsker sammen på livet og tilværelsen, våre egne tanker og meninger, og troens plass og betydning i våre liv.

Jeg gratulerer med konfirmasjonstida deres. Det blir et privilegium å få bli kjent med dere og følge dere opp til den store dagen!

Skolestartgudstjeneste søndag 27. august og utdeling av «Min kirkebok 6»

Skolestart er en viktig hendelse for hele familien, og verdt en feiring! Derfor inviterte kirken alle som begynte på 1. trinn og familiene deres til skolestartgudstjeneste i Ringeby stavkirke. Gudstjenesten var felles for alle barn i Ringeby kommune, uavhengig av soknetilhørighet.

Vi møttes en time før gudstjenesten, for å bli litt kjent, og forberede oss sammen. En fin gjeng spente og forventningsfulle barn kom - med skolesekken på ryggen. Det ble en flott prosesjon inn i kirken, og barna deltok aktivt i gudstjenesten både gjennom sang og prekensamtale. Vi undret oss over alle sansene Gud har skapt oss med, og ble minnet om at alle barn er helt «førsteklasses». Vi hørte også om den blinde Bartimeus, og om Jesus som spurte ham: Hva vil du jeg skal gjøre for deg?

Jesus har lovet å være med oss alle dager, og bryr seg om hver og en. Men hvordan kan vi se Jesus i dag?

Våre islandske dukkevenner, Frode og Solveig, inntok prekestolen og hjalp oss til å finne noen svar...

Tekst:

Ann-Kristin Fauske Mathisen. Men.ped.

Barna fikk «Min kirkebok 6» i gave av soknerådene. Boka har farger og humor for liten og stor. Gjennom kjente hverdagsituasjoner, bibelfortellinger, sanger og bilder vil seksåringen møte den kristne tro.

Tusen takk til alle som deltok på skolestartgudstjenesten. Det ble en flott samling for både små og store!

Nytt gravfelt i Ringebu

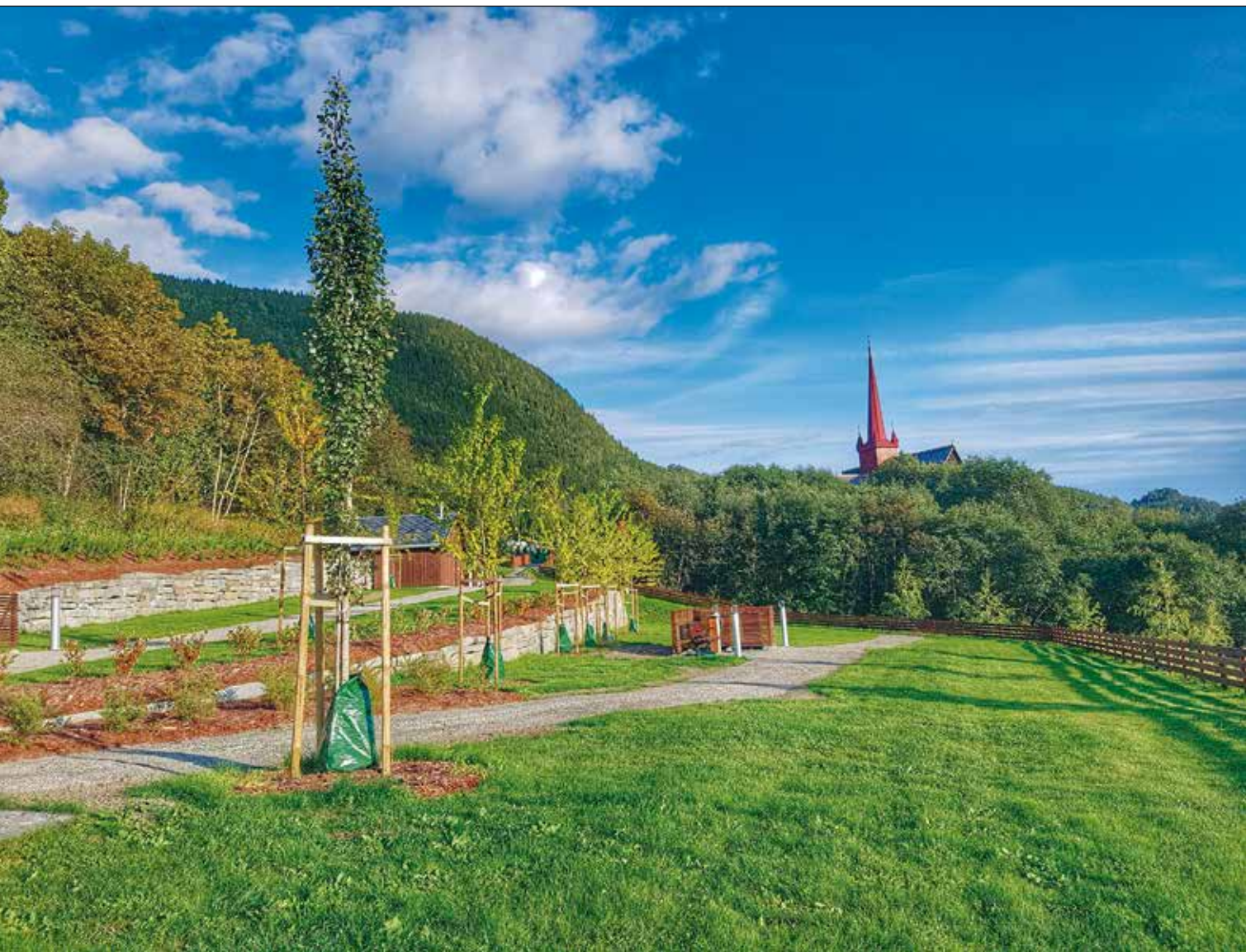
Det nye gravfeltet ved Ringebu stavkirke er nå på det nærmeste ferdig. Området ligger fint til på nedsiden av prestegårdshagen, og knyttes sammen med den eksisterende prestegården over en forseggjort utleggsbru.

Gravfeltet vil også få adkomst fra prestegården, med parkering i nordenden av feltet.

Anlegget er prosjektert av Øvre Romerike Prosjektering A/S, mens S & B Stenersen A/S fra Øyer har vært hovedentreprenør. Ringebu kommune har vært byggherre med Roger Skansgård som byggeleder.

Gravfeltet vil til sammen gi plass til ca. 500 nye graver. Det vil bli egne felt for kistegraver, urnegraver og navnet minnelund. I tillegg vil det bli et felt for muslimske graver.

Det nye gravfeltet vil etter planen bli innviet våren 2018.

Innsettelse av ny sokneprest

Det var en trivelig og høytidelig stemning i en tettpakket Ringebu stavkirke den 10. september da Gunnar Johannesson ble innsatt som ny sokneprest i Ringebu, Fåvang og Venabygd. Høsten 2014 ble Gunnar ansatt som kapellan i Ringebu, men fra og med 1. april 2017 er han ansatt som sokneprest.

– Siden jeg flyttet til Ringebu har det skjedd mye jeg ikke kunne ha forutsett. Og blant det er klart det å ha blitt ansatt som ny sokneprest i Ringebu. Det var noe jeg ikke så for meg for tre år siden da jeg fortsatt prøvde å pugge noen norske ord for å komme meg gjennom dagens mest viktige og vanlige oppgaver – som å kjøpe melk og brød og på en enkel måte hilse på mennesker jeg møtte.

Jeg føler meg veldig privilegert og er av hele mitt hjerte takknemlig. Å være sokneprest er en rolle jeg tar imot med stor ydmykhet, bevisst om at her tar Gud en veldig stor sjanse.

Jeg takker alle som var i kirken den dagen. Det var en stor glede for meg og en støtte jeg hadde stor bruk for. Det var ikke minst et enormt privilegium å få dele stunden med dagens to dåpsbarn, fine Selma og Kristian Sebastian. I dåpen er vi minnet om den virkeligheten som står bak alle våres liv, som er Gud vår far og skaper. Det er han som tar første skrittet og kaller oss ved navn og sier du er min. Han er her, midt i våre liv og går gjennom hver dag og stund sammen med oss. Det stoler jeg på når jeg nå går inn i en ny livsfase som sokneprest i Ringebu. Jeg tenker også tilbake til noe en viktig venn en gang fortalte meg når jeg befant meg i en utfordrende situasjon i mitt liv, og kjente veldig godt på mine mangler og begrensninger: Jeg slipper deg ikke uten at du velsigner meg! Det er Jakob sine ord fra 1. Mosebok. Det har vært et motto for meg og det tar jeg med meg videre i min tjeneste.

Invitasjon til 4-års bok

Tradisjonen tro er det utdeling av «Min kirkebok 4» på gudstjenestene i Fåvang, Ringebu og Venabygd kirker i november og desember. Boka er en variert og mangfoldig kirkebok som tar utgangspunkt i fireåringens hverdag og opplevelse. Fra det kjente og nære kan barnet bli med inn i bibelfortellinger, varierte kunstbilder, sanger, salmer og enkle liturgiske ord og uttrykk. Dette har blitt en lett og glad bok som både barn og voksne vil like.

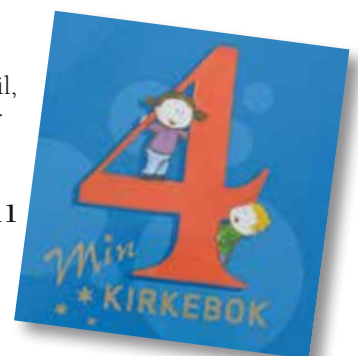
Dere velger selv hvilken kirke dere vil komme til, uavhengig av soknetilhørighet. Utdelingen skjer følgende søndager:

Ringebu stavkirke: søndag 26. november kl 11

Fåvang kirke: søndag 3. desember kl 11

Venabygd kirke: 10. desember kl 11

VELKOMMEN!

70-års konfirmanter som ble konfirmert i Ringeby stavkyrkje, 4. mai 1947

Bakerste rekke fra v.: Anders G. Fretheim, Johannes Johansen, Tor Aaløkken,
foran fra v.: Målfrid Mytting f. Fjellstad, Gudrun Moastuen f. Rønningen,
Solveig Lundsæther f. Haverstad, Gunvor Grønli f. Johansen, Ingrid Bø Stokke, Inger Olsen f. Løking, Astrid Mytting f. Syverrud

Konfirmanter Ringeby stavkyrkje, 28. mai 2017

1.rad fra venstre: Ingrid Jøingsli, Laura Hansen, Silje Dalen, Kine Øverlie, Cecilie Fossmo, Maria Indiane Thoren Rønningen, Maren Dalbakk
Ødegård, Mathilde Bjørge, Martine Gryttingslien, Ada Granlien Ånsløkken, Kjersti Solbakken
2.rad fra venstre: Sølve Gunnarsson, Leif Arve Flatmoen, Kjetil Melby, Knut Ennio Pelagalli, Audun Ransted Aanstad, Lasse Fjellstad, Lars Hovden,
Espen Hagen, Magnus Morken Odlolien, Johan Myhrhagen Åsly, Emil Næss Gryttingslien, Robert Wangen, sogneprest Gunnar Johannesson
3.rad fra venstre: Ola Steen, Oskar Sperstad, Lars Dale, Martin Mathiesen, Sverre Storli-Bjørnland
Foto: Ringeby Libris, Inge Asphoug

Konfirmanter Fåvang kirke, 4. juni 2017

1.rad fra venstre: Ida Berge, sogneprest Gunnar Johannesson, Kristoffer Kaurstad
 2.rad fra venstre: Marius Sveipe, Kjetil Skjellhaugen, Ole Johannes Sylte, Ludvik Moen, Henrik Kroken
 Foto: Ringeby Libris, Inge Asphoug.

Konfirmanter Venabygd kirke, 11. juni 2017

Fv: Sogneprest Gunnar Johannesson, Stephanie Sundby Johansen. Hans Kristian Kanestrøm og Erlend Rudland.
 Fotograf Hilde Jordbruen.

VI STØTTER MENIGHETSBLADET

Har din bedrift lyst til å støtte Menighetsbladet og samtidig få profilering på denne siden, har vi fortsatt noe ledig annonseplass. Ta i så fall kontakt med redaksjonen på telefon: 61 28 43 50

FOTOGRAF <i>Alle Fjellvæn</i> Ring 41472500 www.liljen.net	Gudbrandsdal Energi www.ge.no • Tlf. 61 29 46 00	www.jonnhalt.no • Tlf. 61 28 03 41	
Lauritz Dalbakk 2634 Fåvang Tlf. 61 28 24 10 / mob 976 82 410	RINGEBU BILRUTER Etabl. 1918 Tlf. 488 66 066 - post@ringebubilruter.no	jarle's blomster 2630 Ringebu • Tlf. 61 28 05 15 E-post: jarles.blomster@interflora.no	GAUSDAL LANDHANDLERI www.gaus.no Telefon: 61 22 00 00
Ringebu Frisørsalong Dame - Herre CAMILLA & KARI Tlf. 61 28 01 27	HYTTEDRØMMEN Vi vet ikke hva du drømmer om, men bli inspirert på www.blane.no Blåne hytter post@blanehytter.no, tlf. 612 84 300	Rob Optikk 2630 Ringebu, Tel: 61 28 08 70 e-post: postmaster@roboptikk.no	Anne Kari's Gaver og Klær Tromsnesveien 27, 2634 Fåvang Tlf. 97 64 67 98
TUNET KRO Tlf. 61 28 11 12 - www.tunetkro.no	Hallum Tak og Blikk AS Blikkenslager - Fåvang - 46 66 01 39	SpareBank GUDBRANDSDAL Tlf. 61 21 80 00 www.gudbrandsdal.sparebank1.no	BORGEDAL BYGG AS totalleverandør av byggtjenester post@borgedalbygg.no 2634 Fåvang - Tlf.: 61 28 46 50
<i>Annis</i> PØLSEMAKERI RINGEBU www.polsmakeri.no	GIAX GUDBRANDSDAL INDUSTRIER AS www.giax.no • Tlf. 61 28 42 00	AREAL⁺ Planleggere og rådgivende ingeniører 2634 Fåvang - Tlf. 61 24 57 70 www.arealpluss.no	VENABU FJELLHOTELL www.venabu.no • Tlf. 61 29 32 00
HIBAHUS BYGGER'N FÅVANG Telefon 61 28 13 33 SØR-FRON Telefon 61 29 68 00	FÅVANG SAG 2634 Fåvang - Tlf. 61 28 44 00	Ringebu; libris 2630 Ringebu Tlf. 61 28 01 99 - ringebu@libris.no www.libris.no/ringebu	KIWI mini pris KIWI Ringebu • 61 28 05 19
VIKEN GARTNERI 2634 Fåvang - tlf. 61 28 46 02 www.vikengartneri.com	GEI GUDBRANDSDAL EL-INSTALLASJON AS VINSTRÅ 61 29 28 20 - RINGEBU 61 28 13 00 www.gei.no • www.elfag.no	Fåvangkroa Spisested siden 1906 Catering - Selskapslokaler - Spiseri God mat for gode anledninger www.favangkroa.no	Dale-Gudbrands Trykkeri a.s 2635 Tretten, tlf. 61 27 73 50 www.dg-trykk.no
<i>Borgen Handverk</i> Øvre Borgen - 2634 Fåvang Tlf: 41 63 78 57 - E-post: rabor-h@online.no Husflidshåndverker www.husflid.no	happy homes RINGEBU FARGEHANDEL Ole Steigs Gate 9, 2630 Ringebu - Tlf: 40059626 / 48100066	Marits fotterapi 2630 Ringebu • Tlf. 480 02 652	HORTEN ELEKTRISKE AS Autorisert tele- og elektroentreprenør www.hortenelektriske.no Gudbrandsdalsvegen 2090 2630 Ringebu - tlf. 61 28 16 40
Ringebu Begravelsesbyrå og Blomsterbinderi Tlf. 61 28 27 57	Her er det plass til profilering for ditt firma! Vær med og støtt Menighetsbladet!	Blomsterverkstedet Laila Bakken Tlf. 90 85 61 97 Epost: blomster908@gmail.com	

DET SKJER

Julekonsert med FRi Gospel

Det blir julekonsert med FRi Gospel torsdag 21. desember kl. 19.00 i Ringebu stavkirke.

Medvirkende musikere: Vegard Moshagen, Øystein Rudi, Thomas Gallatin og Ragnar Løsnesløyken.

Gjestesolist: Randi Marie Steig!

Forhåndssalg av billetter på Baker Hansen, Fåvang og G-sport, Ringebu fra tirsdag 28. nov. Gratis inngang for barn under 12 år, kr. 280 for voksne.

Velkommen

Datakurs

Seniornett Ringebu samles til uformelt datakurs i Kaupanger hver tirsdag kl. 10.00 - 12.00 i vinterhalvåret. Seniornett er i regi av Ringebu Pensjonistlag og vi har holdt på siden våren 2011.

Deltakerne fordeles i to grupper: Litt øvet/viderekomne, som holder til i Storsalen og ofte velger emner selv. Nybegynnere holder til i Kafeteriaen og starter med å bli kjent med PC, tastatur og bruk av Email.

Vi samles til felles kaffepause. Det forutsettes at datamaskinene er ferdig installert og at du har opprettet en Email-adresse ved kursstart.

Vi benytter Kommunens datanett under kursene.

Vi har nå kapasitet for nye medlemmer høsten 2017 og ønsker spesielt nybegynnere velkommen. Det blir detaljert info og masse repetisjoner.

Vi kan ha nettbrettkurs avhengig av interesse.

Kursstart høsten 2017 er tirsdag 03. oktober kl. 10.00 i Kaupanger. Alle møter i Storsalen. Ta med kaffe og biteti.

For mer informasjon og påmelding kontakt

Johannes Gråberg tlf. 995 29 961

Velkommen til Seniornett Ringebu.

Bibelutdeling til 10-åringer (Født 2007)

Tradisjonen tro vil soknerådene også i år gi alle 10-åringer (født 2007) en BIBEL i gave! Utdelingen skjer på gudstjenester i Venabygd, Fåvang og Ringebu kirker. Dere velger den gudstjenesten som passer dere, uavhengig av soknetilhørighet.

Bibelutdelingen skjer:

Ringebu stavkirke: Søndag 8. oktober kl 11

Fåvang kirke: Søndag 15. oktober kl 11

Venabygd kirke: Søndag 22. oktober kl 11

VELKOMMEN!

P.S: Barna kan allerede nå begynne å glede seg til arrangementet

LYS VÅKEN 17. – 18. februar 2018!

Personlig invitasjon kommer i posten når det nærmer seg.

HEIM OG KYRKJE

DØPTE

Ringebu:

18.06.17 Jenny Tørmo Jonassen
27.08.17 Nils Berge Isum
10.09.17 Selma Furuheim
10.09.17 Kristian Sebastian Zurawski Bråten

Fåvang:

20.08.17 Mattias Borgedal
20.08.17 Syver Aanstad Tarud

Venabygd:

06.08.17 Tale Distad Skansgård
06.08.17 Simen Distad Skansgård

VIELSER

Ringebu:

20.05.17 Anita Jenssen og Per Arne Jenssen
03.06.17 Britt Karlstad og Per Ove Hagestuen
10.06.17 Ellen Marie Folkestad og Ståle Rønningen Bråtebekken
17.06.17 Kristin Kaurstad og Morten Jensen
17.06.17 Therese Bergmo og Morten Solbakken
24.06.17 Cathrine Bårdsløyken Rognlid og Svein Henriksen Sørbråten
08.07.17 Trude Helen Stakston Moastuen og Marius Praner
05.08.17 Linda Bredeveien Pedersen og Thomas Bakkom Nymoen
12.08.17 Kristin Samsonstuen Dahlen og Morten Bårdsløyken

Venabygd:

24.06.17 Stine Elisabeth Bråthen og Espen Jensen (Viet i Venabygd Fjellkapell)
16.09.17 Else Berit Evjebråten og Bjørg Setså (Viet i Venabygd Fjellkapell)

GRAVFERDER

Ringebu:

23.05.17	Svanhild Granlien	f. 1932
14.06.17	Fritz Hagen	f. 1945
23.06.17	Johannes Ånsløyken	f. 1939
13.07.17	Else Frigård (bisettelse)	f. 1927
18.07.17	Arne Garverhaugen	f. 1947
18.07.17	Hans Voldsrud	f. 1926
21.07.17	Gerd Pedersen	f. 1938
03.08.17	Johan Framstad	f. 1929
07.08.17	Øyvin T. Nygaard	f. 1950
11.08.17	Synnøve Svendsen	f. 1925
24.08.17	Torbjörg Anette Johnsrud (bisettelse)	f. 1935
29.08.17	Marit Odlo (bisettelse)	f. 1935

Fåvang:

06.06.17	Erland Mjogdalen	f. 1939
20.06.17	Ragnhild Brekke (bisettelse)	f. 1933
25.07.17	Thea Moastuen	f. 1921
01.08.17	Reidar Smidesang	f. 1925
08.08.17	Ruth Olava Ringlund	f. 1925
10.08.17	Magnar Leo Formo	f. 1951
25.08.17	Mette Jorunn Haverstad	f. 1968

Venabygd:

13.06.17	Anton Venåshagen	f. 1930

Ringebu sokneråd har en del salmebøker 2013 (pocketutgave i skinn) til overs som kan kjøpes av de som ønsker det. Prisen er kr. 250,- pr. bok. Salmeboken kan kjøpes ved henvendelse til Ringebu kirkekontor, tlf. 61 28 43 50.

Klokkene kaller til messe

OKTOBER

01.10 17. søndag etter pinse

1100 Venabygd fjellkapell, Johannesson

1900 Fåvang kirke, Johannesson.

Konfirmantpresentasjon

08.10 18. søndag etter pinse

1100 Ringeby stavkirke, Johannesson.

Høsttakkefest, bibel til 10-åringer

15.10 19. søndag etter pinse

1100 Fåvang kirke, Juve Biørn. Høsttakkefest,

bibel til 10-åringer

22.10 20. søndag etter pinse

1100 Venabygd kirke, Johannesson.

Høsttakkefest, bibel til 10-åringer

1700 Høgvang Brekkom, Johannesson.

Grendemesse

29.10 Bots- og bønnedag

1100 Fåvang Barnehage, Johannesson.

Grendemesse

1900 Ringeby stavkirke, Johannesson.

Markering av reformasjonen

NOVEMBER

05.11 Allehelgensdag

1100 Ringeby stavkirke, Johannesson.

Kirkekaffe

1600 Venabygd kirke, Johannesson. Kirkekaffe

1900 Fåvang kirke, Johannesson. Kirkekaffe

12.11 23. søndag etter pinse

1100 Sør-Fåvang Grendehus, Juve Biørn.

Grendemesse

19.11 24. søndag etter pinse

1900 Fåvang kirke, Johannesson. Lysmesse

med konfirmantene

26.11 25. søndag etter pinse

1100 Ringeby stavkirke, Johannesson.

Utdeling av 4-års bok

DESEMBER

03.12 1. søndag i advent

1100 Venabygd kirke, Juve Biørn.

Utdeling av 4-års bok

10.12 2. søndag i advent

1100 Venabygd kirke, Juve Biørn.

Utdeling av 4-års bok

17.12 3. søndag i advent

1100 Linåkertunet, Johannesson.

1700 Ringeby Eldresenter, Johannesson

24.12 4. søndag i advent/Julaften

1400 Venabygd kirke

1400 Fåvang kirke, Johannesson

1600 Ringeby stavkirke, Johannesson

25.12 1. juledag

1100 Ringeby stavkirke, Johannesson

1400 Fåvang kirke, Johannesson

26.01 2. juledag

1100 Venabygd Fjellkapell

31.12 Nyttårsaften

1100 Fåvang kirke

DEN NORSKE KIRKE Ringeby prestegjeld

Gateadresse

Ringeby ungdomssenter

Postadresse

Postboks 150, 2631 Ringeby

E-post

postmaster@stavechurch.no

Internett

www.stavechurch.no

Kirkekontoret

Mandag – fredag kl. 9 – 12

61 28 43 50

Kirkeverge Lars Smestadmoen

61 28 43 50

E-post: kirkeverge@stavechurch.no

907 38 508

Kontorsekretær Unni L. Tagestad

61 28 43 50

E-post: sekreter@stavechurch.no

Prestene

Sokneprest: Gunnar Johannesson

61 28 43 58

E-post: sokneprest.ringeby@stavechurch.no

Privattelefoner

Sokneprest Gunnar Johannesson

911 13 438

Kirkeverge Lars Smestadmoen

907 38 508

Organist Lena Gallatin Løsnesløkken

902 30 755

Men.ped. Ann-Kristin Fauske Mathisen

941 96 018

Kirkene – kirketjenere

Ringeby stavkirke

Jan Helge Jonhaugen

902 50 496

Fåvang kirke

Nils Magne Mathisen

902 89 136

Venabygd kirke

Odd Arne Furusæter

975 07 976

Fellesrådet

Bjørn D. Karlstad, leder

995 15 015

Soknerådene

Ringeby: Øyvind Myhrsvæen, leder

415 10 320

Fåvang: Stein Arve Solås, leder

911 82 460

Venabygd: Anne M. Jordbruen, leder

906 31 091

Redaksjonen for Menighetsbladet

Anne Jordbruen, Venabygd

906 31 091

annejord@hotmail.com

Olaug Widme, olaugwidme@gmail.com

480 68 441

Liv Jorunn Braastad, lorbraa@online.no

950 93 733

Postadresse: Postboks 150, 2631 Ringeby

Bankkonto for bladpenger: 2095 19 54471

Grafisk produksjon:

Dale-Gudbrands Trykkeri a.s, 2635 Tretten

Tlf. 61 27 73 50 - www.dg-trykk.no

Frelsesarmeen i Ringeby

Festsamvær kl. 18.00

Torsdag 26. oktober:

Festsamvær i Frelsesarmeen i Ringeby.

Else og Hermann Vasa leder, synger og spiller.

Torsdag 30. november:

Major Flemming Baunø og kaptein Line Ørbekk leder.

Torsdag 14. desember:

Hyggekveld på Linåkertunet, Fåvang kl. 1800.

Else og Herman Vasa m.fl. synger og spiller.

Vi ønsker alle hjertelig velkommen til disse samværene!

Neste nummer av Menighetsbladet kommer ut i begynnelsen av desember.

Vi oppfordrer leserne til å bidra med stoff eller tips om aktuelle saker.

Frist for innlevering er 26. november.

Takk for pengegaver til Menighetsbladet!

Redaksjonen for Menighetsbladet vil få takke for kontingent- og gaveinnbetalinger som har kommet inn fra privatpersoner siden siste utgivelse. Giro for kontingent vil komme i neste nummer av Menighetsbladet.

Stor takk også til Nordre Fåvang Bygdekvinneforbund for gave på kr. 1.000,-.